

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFİ HUKÛKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDÎ İYÂZ (v. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

27.Kasım.2016, Pazar - Sayfa 1
(Dersler öğle namazından bir saat önce başlar)

Türkçe Tercüme & Şerhi
Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012
Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir
Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

Eser Hakkında

ŞİFÂ-İ ŞERÎF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadıyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdî İyâz tarafından yazılmıştır.

Görüntü, Ses kayıtları ve Ders notlarına

www.sifadersleri.com
adresinden ulaşabilirsiniz.

DERS KONUSU:

- 1. BÖLÜM:** Yüceler Yücesi Cenâb-ı Hakk'ın Resûl-i Ekrem'in Şân ve Şerefini Yüceltmesi
- 3. KISIM:** Resûl-i Ekrem'in Allah Katındaki Üstün Değeri
- 7. FASIL:** Mi'râc'da Resûl-i Ekrem'in Rabbine Yakınlaşması

Arapça Kaynak sf. 255
Türkçe Tercüme, Cilt.1 - sf. 426

فصل

[فِي مَا وَرَدَ مِنَ الدُّنُوِّ وَالْقُرْبِ لَيْلَةَ الْإِسْرَاءِ]^(۳)

وأما ما ورد في حديث الإسراء وظاهر الآية: من الدُّنُوِّ وَالْقُرْبِ من قوله تعالى: ﴿دَنَا فَذَلَّكَ﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى ﴿[النجم: ۸، ۹]﴾. فَأَكْثَرُ الْمَفْسَرِينَ أَنَّ الدُّنُوَّ وَالتَّدَلَّى مُنْقَسِمٌ مَا بَيْنَ مُحَمَّدٍ وَجَبْرِيلَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، أَوْ مُخْتَصٌّ بِأَحَدِهِمَا مِنَ الْآخِرِ، أَوْ مِنْ سِدْرَةِ الْمُنتَهَى.

قال الرازي: وقال ابن عباس: هو محمدٌ، دنا فتدلى من ربه.

وقيل: معنى دنا: قَرَّبَ. وتدلى: زاد في القرب. وقيل: هما بمعنى واحد. أي: قرب (هـ/أ) وحكى مكِّي والماوردي، عن ابن عباس: هو الرَّبُّ دنا من محمد ﷺ، فتدلى إليه؛ أي: أمره وحكمه.

7. Mi'râc'da Resûl-i Ekrem'in Rabbine Yakınlaşması

Mi'râc hadisi ile “Sonra indi, yaklaştı. İki yay kadar oldu, hattâ daha da yakın.”³ âyetinde geçen “inme ve iyice yaklaşıma” konusuna gelince; müfessirlerin çoğuna göre bu yaklaşıma, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ile Cebrâil aleyhisselâmın karşılıklı olarak birbirine yaklaştığını veya birinin diğerine yaklaştığını yahut da onlardan birinin Sidretülmüntehâ'ya yaklaştığını ifâde etmektedir.

Muhaddis ve müfessir Ebü'l-Feth er-Râzî'nin⁴ (v. 447/1055) naklettiğine göre, Abdullah ibni Abbâs, âyetteki “yaklaşan”ın Muhammed aleyhisselâm olduğunu, onun Rabbine iyice yaklaşıp sokulduğunu söylemiştir.

Şöyle diyenler de olmuştur: Âyetteki “denâ” fiili yaklaştı demektir; “tedellâ” ise iyice yaklaştı demektir. Bazıları, bu iki fiilin aynı mânaya geldiğini ve yaklaştı demek olduğunu söylemiştir.

Kırâat âlimi Mekkî bin Ebî Tâlib¹ (v. 437/1045) ile fıkıh âlimi Ebü'l-Hasen el-Mâverdi² (v. 450/1058), Abdullah ibni Abbâs'ın şöyle dediğini rivâyet etmişlerdir:

“Allah Teâlâ, Muhammed sallallahu aleyhi ve selleme yaklaşıma özelliği ile tecellî etti, uçsuz bucaksız mülkünü ona gösterdi, emir ve hükmü onun gönlüne indi.”

3. Necm 53/8-9.

4. Ebü'l-Feth Süleyman ibni Eyyûb er-Râzî hakkında bilgi için bk. I, 411.

1. Mekkî bin Ebî Tâlib hakkında bilgi için bk. I, 87.

2. Ebü'l-Hasen el-Mâverdi hakkında bilgi için bk. II, 350.

وحكى النقّاش عن الحسن ، قال : ﴿ دَنَا ﴾ من عبده محمد ﷺ ، ﴿ فَنَدَلْنَا ﴾
فَقَرَّبَ مِنْهُ ، فَأَرَاهُ مَا شَاءَ أَنْ يُرِيَهُ مِنْ قُدْرَتِهِ وَعَظَمَتِهِ .

٤٩٥ - قال : وقال ابنُ عباس : هو مقدّم ومؤخّر : تدلّى الرّفرف^(١)
لمحمد ﷺ ليلة المِعْرَاج ، فجلس عليه ، ثم رُفِعَ فدَنَا من ربّه .

قال : «فَارَقَنِي جَبْرِيلُ» ، وانقطعت عني الأصواتُ ، وسمعتُ كلامَ ربي [عزّ
وجل]^(٢) .

Kırâat âlimi ve müfessir Ebû Bekir en-Nakkâş (v. 351/962) Hasan-ı Basrî'nin şöyle dediğini rivâyet etmektedir: Allah Teâlâ, kulu Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem yaklaşma özelliği ile tecellî etti, iyice yakınlıştı, ona kudret ve azametinden seyrettirmek istediklerini gösterdi.

Yine Ebû Bekir en-Nakkâş'ın nakline göre İbni Abbâs şöyle demiştir:

“Denâ” ve “tedellâ” fiilleri arasında takdim ve te’hir bulunmakta, bu durumda âyetin tefsiri şöyle olmaktadır: “Mi’râc gecesi, **Refref** Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem yanına geldi, o da onun üzerine oturdu, sonra da Refref, Cenâb-ı Mevlâ'ya yükseltildi, böylece Peygamber aleyhisselâm da Rabbine iyice yaklaştı.”

Refref, Mi’râc gecesinde Peygamber Efendimiz'i taşıyan “Burak” gibi bir binektir; ancak hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Refref kelimesi Kur’ân-ı Kerîm’de Cennetliklerin hâlini tasvir eden: “Yeşil yastıklara, güzel döşeklere kurulmuşlardır.”³ âyet-i kerîmesinde “yastık” anlamındadır. Refref’in, üzerine bineni rahat bir şekilde seyahat ettiren yastıklı bir yaygı olduğu anlaşılmaktadır.

Resûl-i Ekrem şöyle buyurdu:

“Cebrâil benden ayrıldı; o anda bütün sesler kesildi: Rabbimin bana şöyle buyurduğunu duydum: ‘Korku ve endişen yatışsın. Yaklaş, yaklaş!’”

٤٩٦ - وعن أنس في الصحيح: «عرج بي جبريلُ إلى سِدْرَةِ الْمُنتَهَى وَدَنَا الْجَبَّارُ رَبُّ الْعِزَّةِ ، فَتَدَلَّى حَتَّى كَانَ مِنْهُ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى ، فَأَوْحَى إِلَيْهِ بِمَا شَاءَ ، وَأَوْحَى إِلَيْهِ خَمْسِينَ صَلَاةً» وذكر حديث الإسراء^(٣).

Sahih bir hadise göre, Enes ibni Mâlik Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu söylemiştir:

«عَرَجَ بِي جِبْرِيلُ إِلَى سِدْرَةِ الْمُنتَهَى، وَدَنَا الْجَبَّارُ رَبُّ الْعِزَّةِ فَتَدَلَّى، حَتَّى كَانَ مِنْهُ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى، فَأَوْحَى إِلَيْهِ بِمَا شَاءَ، وَأَوْحَى إِلَيْهِ خَمْسِينَ صَلَاةً»

“Cebrâil benimle birlikte Sidretülmüntehâ'ya kadar çıktı. İrâdesini her durumda yürüten, yaratılmışların hâlini iyileştiren yücelik sahibi Allah ona iyice yaklaşıp yakınlaştı, İki yay kadar oldu,¹ hattâ daha da yakın oldu. Ona dilediği emir ve nehiyleri vahyetti; elli vakit namazı farz buyurdu.” Enes ibni Mâlik, bundan sonra Mi'râc hadisinin geri kalan kısmını rivâyet etti.²

وعن محمد بن كَعْبٍ^(٤): هو محمدٌ ، دَنَا مِنْ رَبِّهِ ، فَكَانَ قَابَ^(٥) قَوْسَيْنِ .
قال : وقال جعفر بن محمد : أَدْنَاهُ رَبُّهُ مِنْهُ حَتَّى كَانَ مِنْهُ كَقَابِ قَوْسَيْنِ .

Tâbiîn muhaddis ve müfessirlerinden Muhammed ibni Ka'b el-Kurazî³ (v. 108/726) şöyle demiştir:

“Âyette yaklaştığından söz edilen kişi, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem olup; o, Rabbine iki yay kadar yaklaşmıştır.”

1. Yani aynı oku atmak üzere üst üste konmuş iki yay kadar veya yayın iki ucu kadar yakın oldu.

2. Buhârî, Tevhîd 37, nr. 7517.

3. Muhammed ibni Ka'b el-Kurazî hakkında bilgi için bk. I, 412.

وقال جعفر بن محمد: والدنُّ من الله لا حدَّ له ، ومن العِبَاد بالحدود .

وقال أيضاً: انقطعت الكَيْفِيَّة عن الدنو ، ألا ترى كيف حَجَبَ جبريل عن
دُنُوّه ، ودَنَا محمد ﷺ إلى ما أودع قلبه من المعرفة والإيمان ، فتدلَّى بسكونِ
قلبه إلى ما أدناه ، وزال عن قلبه الشكُّ والارتياب .

Ca'fer ibni Muhammed es-Sâdık (v. 148/765) şöyle demiştir:

“Rabbi, Muhammed aleyhisselâma yaklaştı; bu yakınlık iki yay kadar oldu.”

Şu söz de ona âittir:

“Allah Teâlâ'ya yakınlığın sınırı yoktur. Kulların birbirine olan yakınlığı ise sınırlıdır.”

Yine Ca'fer-i Sâdık şöyle demiştir:

“Allah Teâlâ'nın kullarına yakınlığı mânevî olduğu için bu yakınlığın belli bir şekli yoktur. Bak, Cebrâil'in Kendine yaklaşmasına nasıl engel oldu! Öte yandan Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem kalbine îmân ve ma'rifet konuldu; o da huzûr ve sükûna ermiş olan kalbiyle Cenâb-ı Hakk'a yakınlığa; kalbindeki şüphe ve tereddütler yok olup gitti.”

Yakınlaşma Ne Demektir?

Ey okuyucu! Şunu bil ki, burada söz konusu edilen Peygamber aleyhisselâmın Cenâb-ı Hakk'a yakınlığı, mekân ve mesâfe itibarıyla yakınlık değildir. Bu yakınlık, Ca'fer-i Sâdık'tan yukarıda naklettiğimiz gibi, belli bir yere, bir sınıra yakınlık da değildir. Bu, Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem Rabbine olan mânevî yakınlığını, O'nun katındaki mertebesinin yüceliğini, Allah'ı daha iyi tanımaya başladığını, Cenâb-ı Hakk'ın gayb ve kudretinin sırlarını müşâhede ettiğini gösteren bir hâldir. Cenâb-ı Mevlâ'nın Peygamber aleyhisselâma yakınlaşması ise, ona lütuf ve ihsânda bulunması, Cebrâil'den ayrılıp yalnız kaldığında ona yakınlık gösterip yalnızlığını gidermesi, onunla konuşarak gönlünü ferahlatması ve ikrâmda bulunmasıdır.

"Rabbimiz her gece dünya semâsına iner."¹ hadisi nasıl te'vil ediliyor- sa, Allah Teâlâ'nın Mi'râc'da Resûlullah'a olan yakınlığı da te'vil edilir. Bu te'villerden birine göre, Cenâb-ı Hakk'ın "dünya semâsına inmesi" demek; O'nun lütfunun, nimetlerinin, cömertliğinin inmesi demektir.

Hadisin tamamı şöyledir: "Her gün, gecenin son üçte birinde yüce Rabbimiz dünya semâsına inerek şöyle buyurur: Bana duâ eden yok mu, onun duâsını kabul edeyim. Benden bir dilekte bulunan yok mu, onun dileğini yerine getireyim. Benden bağışlanma dileyen yok mu, onu affedeyim."

Hadis-i nüzûl diye anılan bu hadîs-i şerîfi yirmi kadar sahâbî rivâyet etmiştir.

قال المؤلف رحمه الله: اعلم أنَّ ما وقع من إضافة الدنو والقُرب - هنا - من الله ، أو إلى الله ، فليس بدنو مكان ، ولا قُرب مَدَى ؛ بل كما ذكرناه عن جعفر الصادق: ليس بدنو حَدٌّ ، وإنما دُنُو النَّبِيِّ ﷺ من ربه وقُربه منه إِبَانَةُ عَظِيمِ مَنَزَلَتِهِ ، وتشريفُ رُتْبَتِهِ ، وإشراقُ أنوار معرفته ، ومشاهدةُ أسرار غَيْبِهِ وقدرته ، ومن الله تعالى له مَبَرَّةٌ وتَأْنِيسٌ ، وبَسْطٌ ، وإِكْرَامٌ .

٤٩٧ - وَيَتَأَوَّلُ فِيهِ مَا يُتَأَوَّلُ فِي قَوْلِهِ: «يَنْزِلُ رَبُّنَا إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا»^(١) عَلَى أَحَدِ الْوُجُوهِ: نَزُولُ إِفْضَالٍ وَإِجْمَالٍ ، وَقَبُولٍ وَإِحْسَانٍ .

1. Buhârî, Teheccüd 14, nr. 1145, Daavât 14, nr. 6321, Tevhîd 35, nr. 7494; Müslim, Müsâfirîn 168-172, nr. 758.

قال الواسطي: مَنْ تَوَهَّم أَنَّهُ بِنَفْسِهِ دَنَا ، جَعَلَ ثَمَّ مَسَافَةً ، بَلْ كَلِمَا دَنَا
(ب/٥٥) بِنَفْسِهِ مِنَ الْحَقِّ تَدَلَّى بُعْدًا ، يَعْنِي: عَنْ دَرَكِ حَقِيقَتِهِ ؛ إِذْ لَا دُنُوٌّ لِلْحَقِّ
وَلَا بُعْدَ.

وقوله: ﴿قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى﴾ فَمَنْ جَعَلَ الضَّمِيرَ عَائِدًا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى ، لَا إِلَى
جَبْرِيلَ عَلَى هَذَا كَانَ عِبَارَةً عَنْ نَهَايَةِ الْقُرْبِ ، وَلُطْفِ الْمَحَلِّ ، وَاتِّضَاحُ^(٢)
الْمَعْرِفَةِ ، وَالْإِشْرَافِ عَلَى الْحَقِيقَةِ مِنْ مُحَمَّدٍ ﷺ ، وَعِبَارَةً عَنْ إِجَابَةِ الرِّغْبَةِ ،
وَقَضَاءِ الْمَطَالِبِ ، وَإِظْهَارِ التَّحَفِّيِّ ، وَإِنَافَةِ الْمَنْزِلِ^(٣) وَالْمَرْتَبَةِ مِنَ اللَّهِ لَهُ .

Ferganalı sûfî âlim Ebû Bekir el-Vâsîfî (v. 312/924) şöyle demiştir: “Cenâb-ı Hakk’ın Resûl-i Ekrem’e lütfu keremiyle değil de hakiki mânada yaklaştığını zanneden kimse, arada maddî bir mesâfe bulunduğunu kabul etmiş olur. Allah Teâlâ’ya kendi gayretiyle yaklaştığını düşünen kimse ise, O’ndan büsbütün uzaklaşmış ve meselenin esasını kavramamış olur. Allah Teâlâ’ya maddî olarak yaklaşmak veya uzaklaşmak söz konusu değildir.

İki Yay Kadar Yakınlık

“İki yay kadar oldu, hattâ daha da yakın.”¹ âyetindeki “yakınlık” iki şekilde düşünülebilir:

Birincisi, Resûl-i Ekrem’in Cebrâil aleyhisselâma değil de, Cenâb-ı Hakk’a yakınlığı. O takdirde bu yakınlık, gözle görülemeyen mânevî bir yakınlık anlamındadır. Allah Teâlâ’nın Resûl-i Ekrem’inin mânevî derecesini yükseltmesi, onu ilâhî sırlara vâkıf kılması demektir.

İkincisi, bu yakınlık Cenâb-ı Hakk’ın, Resûlullah Efendimiz’in isteklerini yerine getirmesi, dileklerini karşılaması, ona bol bol ihsânda bulunması ve mertebesini yüceltmesi demektir.

٤٩٨ - وَيَتَأَوَّلُ فِيهِ مَا يُتَأَوَّلُ فِي قَوْلِهِ: «مَنْ تَقَرَّبَ مِنِّي شِبْرًا تَقَرَّبَتْ مِنْهُ ذِرَاعًا، وَمَنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرَوْلَةً»^(٤) قُرْبٌ بِالْإِجَابَةِ وَالْقَبُولِ، وَإِتْيَانٌ بِالْإِحْسَانِ وَتَعْجِيلِ الْمَأْمُولِ.

Âyette sözü edilen bu yakınlık, şu hadiste anlatılan yakınlık gibi yorumlanır:

“Kim Bana bir karış yaklaşır, Ben ona bir arşın yaklaşırım; kim Bana bir arşın yaklaşır, Ben ona bir kulaç yaklaşırım. Kim Bana yürüyerek gelirse, Ben ona koşarak varırım”

Sahîh-i Buhârî ve *Sahîh-i Müslim*'de bulunan bu hadisin *Sahîh-i Müslim*'deki rivâyetinin tamamı şöyledir: “Kim bir hayır işlerse, ona onun on misli vardır veya daha da artırırım. Kim bir kötülük işlerse, ona da onun misli vardır. Ya da tamamen affederim. Kim Bana bir karış yaklaşır, Ben ona bir arşın yaklaşırım; kim Bana bir arşın yaklaşır, Ben ona bir kulaç yaklaşırım. Kim Bana yürüyerek gelirse, Ben ona koşarak varırım. Kim Bana hiçbir şeyi ortak koşturmak şartıyla dünya dolusu günahla gelirse, Ben kendisini o kadar mağfiretle karşılarım.”²

Bu yakınlık; Allah Teâlâ'nın, Kendisine ibâdet, tâat ve teslimiyetle yaklaşmaya çalışanların duâlarını yüce dergâhında kabul buyurması ve onların isteklerini süratle yerine getirmesi anlamındadır.

2. Buhârî, Tevhîd 15, nr. 7405; Müslim, Zikr 1, 22, nr. 2675.

فصل

فِي ذِكْرِ تَفْضِيلِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِخُصُوصِ الْكَرَامَةِ

٤٩٩ - قال (٦) القاضي أبو علي: حدثنا أبو الفضل ، وأبو الحسين (٧)؛

قالا: حدثنا أبو يعلى ، حدثنا (١) السنجي ، حدثنا ابن محبوب ، حدثنا الترمذي ، حدثنا الحسين بن يزيد الكوفي ، حدثنا عبد السلام بن حرب ، عن ليث ، عن الربيع بن أنس ، عن أنس [رضي الله عنه]: قال: قال رسول الله ﷺ: «أنا أول الناس خروجاً إذا بُعثوا ، وأنا خطيئهم إذا وفدوا ، وأنا مبشرهم إذا أيسوا؛ لواء الحمد بيدي ، وأنا أكرم ولد آدم على ربي ولا فخر» (٢).

8. Resûl-i Ekrem'in Âhiretteki Üstünlüğü

Allah Teâlâ'nın kıyâmet gününde Resûl-i Ekrem'e vereceği bazı özelliklerle onu diğer peygamberlere üstün tutması konusunda, Enes ibni Mâlik, Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu söylemiştir:

“Kıyâmet gününde insanlar diriltildiği zaman kabrinden ilk çıkacak benim. Hesap için Rablerinin huzûruna geldiklerinde, onlar adına konuşacak benim. Kurtulmaktan ümitlerini yitirdikleri zaman, onları müjdeleyip sevindirecek benim. Livâülhamd benim elimde olacak. Rabbimin katında Âdemoğlunun en değerlisi ben olacağım; bunu öğünmek için söylemiyorum.”¹

1. Tirmizî, Menâkıb 1, nr. 3610

Bu hadis-i şerîfteki üç cümleyi açıklayalım: “**Kurtulmaktan ümitlerini yitirdikleri zaman, onları müjdeleyip sevindirecek benim.**” ifâdesinin anlamı şudur: Mahşerde uzun süre bekleyip de, verecekleri hesabın ağırlığından, görecekları azâbın şiddetinden dolayı korkuya ve ümitsizliğe kapıldıklarında, ben onları çektikleri bu çileden kurtarıp sevindireceğim.

“**Livâülhamd benim elimde olacak.**” demek, mahşerde hesap başlamadan önce insanlar büyük bir sıkıntıya düştüğünde, Allah Teâlâ Livâülhamd denen sancağı bana verecek, mü'minler de onun altında toplanarak mahşerin sıkıntısından kurtulacaklardır, demektir. Bunu Resûl-i Ekrem Efendimiz “Kıyâmet gününde Livâülhamd benim elimde olacaktır; bunu övmek için söylemiyorum.”² ifâdesiyle anlatmıştır.

“**Rabbimin katında Âdemoğlunun en değerlisi ben olacağım.**” ifâdesini açıklayan pek çok hadis-i şerîf vardır. Daha önce de okuduğumuz üzere, Fahr-i Âlem Efendimiz, ashâbının “Hz. İbrâhim, Allah'ın dostudur”, “O, Hz. Mûsâ ile konuşmuştur”, “Hz. İsâ, O'nun kelimesi ve rûhudur”, “Hz. Âdem'i seçkin kılmıştır” diye konuştuğunu duyunca, onlara bu sözlerin doğru olduğunu söyledi. Kendisinin de Allah'ın habîbi, kıyâmet gününde Livâülhamd'in taşıyıcısı, Cennet kapısının halkalarını ilk hareket ettiren kimse olduğunu belirtti ve bunları övmek için söylemediğini ifâde buyurdu, sonra da sözünü şöyle tamamladı: “Allah katında öncekilerin ve sonrakilerin en kıymetlisi benim. Bunu da övmek için söylemiyorum.”¹

2. Tirmizî, Tefsîr 17/18, nr. 3148, Menâkıb 1, nr. 3610; İbni Mâce, Zühd 37, nr. 4308; Ahmed ibni Hanbel, Müsned, I, 281.

1. Tirmizî, Menâkıb 1, nr. 3616; Dârimî, Mukaddime 8, nr. 48.

٥٠٠ - وفي رواية ابن زحر ، عن الربيع بن أنس ، في لفظ هذا الحديث :
«أنا أوَّلُ الناس خروجا إذا بُعثوا ، وأنا قائدهم إذا وفدوا ، وأنا خطيبهم إذا
أنصتوا ، وأنا شفيعهم إذا حُبسوا ، وأنا مُبشِّرهم إذا أُلِّسوا؛ لواء الكرم بيدي ،
وأنا أكرم ولد آدم على ربِّي ولا فخر؛ ويطوف عليَّ ألف خادم كأنهم لؤلؤ
مكنون»^(٣).

Tâbiîn neslinden olan Ubeydullah ibni Zahr'ın yine tâbiînden Rebî' bin Enes'ten, onun da babası Enes ibni Mâlik radiyallahu anhdan bir başka senedle rivâyet ettiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Kıyâmet gününde insanlar diriltildiği zaman, kabrinden ilk çıkacak ben olacağım. Onlar Rablerinin huzûruna geldiklerinde, komutanları ben olacağım. Susup beklediklerinde, onlar adına ben konuşacağım. Bir yere gitmekten alıkonulduklarında, onlara ben şefâat edeceğim. Kurtulmaktan ümitlerini yitirdikleri zaman, onlara ben müjde vereceğim. Kerem (hamd) sancağı benim elimde olacak. Rabbimin katında Âdemoğlunun en değerlisi ben olacağım; bunu öğünmek için söylemiyorum. O gün etrafımda, her biri sedefinde saklı inciler gibi bin tane hizmetçi dolaşacaktır.²

Kur'ân-ı Kerîm'de Cenâb-ı Hakk'ın Cennet'te mü'minlere yönelik ikrâmları anlatılırken şöyle buyurulmaktadır: “Etraflarında da kendilerine özel, sedefinde saklı inciler gibi hizmetçiler dolaşmaktadır.”³ Abdullah ibni Amr ibni Âs radiyallahu anhümâ da şöyle demiştir: “Cennet'te, en aşağı mertebedeki Cennet ehlinin etrafında, her biri saçılmış inci gibi 1000 tane hizmetçi dolaşacaktır.”⁴

1. Tirmizî, Menâkıb 1, nr. 3616; Dârimî, Mukaddime 8, nr. 48.

2. Dârimî, Mukaddime 8, nr. 49; ayrıca bk. Tirmizî, Menâkıb 1, nr. 3610.

3. Tûr 52/24.

4. Elbânî, Sahîhu't-Tergîb ve't-terhîb, III, 498, nr. 3705.